

შპს „ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა“

კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერი

## შინაარსი

## არააუდიტირებული დასკვნა

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	1
სრული შემოსავლის განცალკევებული ანგარიშგება .....	2
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	3
ფინანსური მდგომარეობის განცალკევებული ანგარიშგება .....	4
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება .....	5
კაპიტალში ცვლილებების განცალკევებული ანგარიშგება.....	6

## ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი მიმოხილვა .....	5
2. მომზადების საფუძველი .....	5
3. შეფასებების და დაშვებების გამოყენება .....	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა .....	8
5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში.....	17
6. იჯარა.....	18
7. ძირითადი საშუალებები, საინვესტიციო ქონება და მიწით სარგებლობის უფლება .....	18
8. სავაჭრო მოთხოვნები .....	20
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები .....	20
10. კაპიტალი.....	20
11. კრედიტორული დავალიანება.....	22
12. ფასს (IFRS) 15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან .....	21
13. სხვა საოპერაციო ხარჯები .....	22
14. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი .....	22
15. ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში.....	22
16. ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი რისკი .....	23
17. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები .....	23

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019
შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებიდან	12	2,667	2,096
საიჯარო შემოსავალი		1,347	1,787
სხვა შემოსავალი	12	119	525
სულ შემოსავალი		4,132	4,408
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	14	(1,328)	(1,022)
მოკლევადიანი და დაბალფასიანი საიჯარო ხარჯი/საიჯარო ხარჯი		(89)	(114)
ცვეთა და ამორტიზაცია	6, 7	(1,016)	(1,041)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		22	3
სხვა საოპერაციო ხარჯები	13	(1,920)	(2,230)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		(199)	4
საპროცენტო შემოსავალი		9	58
საპროცენტო ხარჯი		-	(4)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		696	231
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე		506	289
მოგების გადასახადი		(9)	-
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		497	289

სრული შემოსავლის განცალკევებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2020	2019
შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებიდან	12	2,276	2,096
საიჯარო შემოსავალი		1,347	1,787
სხვა შემოსავალი	12	92	210
სულ შემოსავალი		3,715	4,093
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	14	(1,233)	(958)
მოკლევადიანი და დაბალფასიანი საიჯარო ხარჯი/საიჯარო ხარჯი		(89)	(104)
ცვეთა და ამორტიზაცია	6, 7	(794)	(892)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		-	3
სხვა საოპერაციო ხარჯები	13	(1,242)	(1,952)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		357	190
საპროცენტო შემოსავალი		-397	58
საპროცენტო ხარჯი		-	(4)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		626	209
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე		586	453
მოგების გადასახადი		(9)	-
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		577	453

(ათას ლარში)

	<u>შენიშვნები</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
აქტივის გამოყენების უფლება	6	195	196
ძირითადი საშუალებები	7	4,820	5,525
საინვესტიციო ქონება	7	2,088	2,271
მიწით სარგებლობის უფლება	7	25	25
		<u>7,128</u>	<u>8,017</u>
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		-	3
გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები		5,288	29
დებიტორული დავალიანება	8	822	1,042
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	9,602	3,914
		<u>15,712</u>	<u>4,988</u>
სულ აქტივები		<u>22,840</u>	<u>13,005</u>
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	10	38,676	38,676
აკუმულირებული ზარალი		(27,365)	(27,076)
სულ კაპიტალი		<u>11,311</u>	<u>11,600</u>
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი სესხები		9,863	-
საიჯარო ვალდებულება	6	85	85
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		<u>9,948</u>	<u>85</u>
მიმდინარე ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	6	117	117
კრედიტორული დავალიანება	11	441	556
საგადასახადო ვალდებულებები		25	-
მიღებული ავანსები		998	647
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		<u>1,581</u>	<u>1,320</u>
სულ ვალდებულებები		<u>11,529</u>	<u>1,405</u>
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		<u>22,840</u>	<u>13,005</u>

(ათას ლარში)

	<u>შენიშვნები</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<b>აქტივები</b>			
გრძელვადიანი აქტივები			
აქტივის გამოყენების უფლება	6	196	196
ძირითადი საშუალებები	7	4,285	4,794
საინვესტიციო ქონება	7	2,088	2,271
მიწით სარგებლობის უფლება	7	25	25
ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში	15	<u>7,814</u>	<u>1,180</u>
		14,408	8,466
<b>მიმდინარე აქტივები</b>			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		-	3
გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები		27	27
დებიტორული დავალიანება	8	875	880
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	<u>8,008</u>	<u>3,744</u>
		<u>8,910</u>	<u>4,654</u>
<b>სულ აქტივები</b>		<u><b>23,318</b></u>	<u><b>13,120</b></u>
<b>კაპიტალი</b>			
საწესდებო კაპიტალი	10	38,676	38,676
აკუმულირებული ზარალი		<u>-26,965</u>	<u>-26,960</u>
<b>სულ კაპიტალი</b>		11,710	11,716
<b>გრძელვადიანი ვალდებულებები</b>			
სასესხო ვალდებულებები		9,863	
საიჯარო ვალდებულება	6	<u>85</u>	<u>85</u>
<b>სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები</b>		9,948	85
<b>მიმდინარე ვალდებულებები</b>			
საგადასახადო ვალდებულებები		23	
საიჯარო ვალდებულება	6	117	117
კრედიტორული დავალიანება	11	521	556
მიღებული ავანსები		<u>998</u>	<u>646</u>
<b>სულ მიმდინარე ვალდებულებები</b>		1,659	1,319
<b>სულ ვალდებულებები</b>		<u><b>11,608</b></u>	<u><b>1,404</b></u>
<b>სულ კაპიტალი და ვალდებულებები</b>		<u><b>23,318</b></u>	<u><b>13,120</b></u>

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(27,365)	11,311
წლის სრული შემოსავალი	–	289	289
2019 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(27,076)	11,600
წლის სრული შემოსავალი	–	(289)	(289)
2020 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(27,365)	11,311

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების განცალკევებული ანგარიშგება 31

დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(27,413)	11,263
წლის სრული შემოსავალი	–	453	453
2019 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(26,960)	11,716
წლის სრული შემოსავალი	–	(5)	(5)
2020 წლის 31 დეკემბერი	38,676	(26,965)	11,711

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. ზოგადი მიმოხილვა

შპს „ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა“ (შემდგომში „კომპანია“ და შვილობილ კომპანიასთან ერთად „ჯგუფი“) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც 2008 წლის 9 ივნისს დაფუძნდა. მისი იურიდიული მისამართია: საქართველო, ფოთი, ჩხეიძის ქ. #1. ჯგუფი გასწევს ადმინისტრაციულ და საიჯარო მომსახურებას საქართველოში თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე, გადასახადებისგან თავისუფალი გარემოს და ბიზნესის შექმნის სწრაფი და მარტივი პროცესის შეთავაზების გზით. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიას და მის 100%-იან საკუთრებაში მყოფ შვილობილ კომპანიას - შპს „Poti FIZ Utilities Management FZC“. კომპანიის პარტნიორები იყვნენ:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
შპს „CEFC (Euro-Asian)“, საქართველო	75%	75%
სახელმწიფო უწყება რას ალ ხაიმას საინვესტიციო ორგანო (გაერთიანებული საემიროები)	15%	15%
საქართველოს სახელმწიფო	<u>10%</u>	<u>10%</u>
	<u>100%</u>	<u>100%</u>

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს „CEFC (Euro-Asian)“-ს პარტნიორია შპს „CEFC HongKong Energy Holdings Co.“ (ჩინეთის კანონმდებლობის ქვეშ რეგისტრირებული კომპანია, საიდენტიფიკაციო ნომერი: 1641338, მისამართი: ჰონგ-კონგი, ვან ჩაი, ჰარბორ როუდი #1, ქონვენშენ პლაზა ოფისის თაუერი, 23/F, ოთახი: 2302-2304. ის ფლობს შპს „CEFC (Euro-Asian)“-ის სააქციო კაპიტალის 100%-ს. 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეები იყვნენ ბატონი ჟუანგ მიაჟუნგი და ბატონი ჩან ჩოუ ტო, რომლებიც ეფექტურად ფლობდნენ შპს „CEFC HongKong Energy Holdings Co.“-ის აქციების 70% და 30%-იან წილს. 2018 წლის ივლისის თვეში შპს „Euro-Asian Management Group“ განისაზღვრა შპს „CEFC (Euro-Asian)“-ის 75%-იანი წილის მმართველად კომპანიაში, ხოლო ბატონი დავით ებრალიძე კომპანიის დირექტორად დაინიშნა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორების მიერ. პარტნიორებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამე არაა მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

## 2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

### ფუნქციონირებადი საწარმო

ხელმძღვანელობამ შეაფასა ჯგუფის და კომპანიის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნარი და დაკმაყოფილდა იმით, რომ ჯგუფი და კომპანია ფლობენ შესაბამის რესურსებს ბიზნესში დასარჩენად კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში. ფუნქციონირებადი საწარმოს შესახებ მოსაზრების გამოსახატავად, ხელმძღვანელობამ შეაფასა ჯგუფისა და კომპანიის ეკონომიკური საქმიანობები და გეგმები და გაითვალისწინა საოპერაციო და საბაზრო ფაქტორები, მათ შორის COVID-19-ის გავლენა, რისკები და შესაძლებლობები. 2020 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული, კერძოდ COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული ქმედებები მე-17 შენიშვნაშია განხილული. ამ დეტალური შეფასების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და კომპანიის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე, წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

### კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიის - შპს „Poti FIZ Utilities Management FZC“ ფინანსურ ანგარიშგებას 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევს მართოს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა);
- ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძნობელობა; და
- მას შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგებებს;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციური ხმის უფლებებს.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგება მზადდება ანგარიშგების იმავე პერიოდისთვის, რომლისთვისაც - მშობელი კომპანიის ანგარიშგება, შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებით. ჯგუფის ყველა შიდა ნაშთი, ოპერაცია, ჯგუფის შიდა ოპერაციებით განპირობებული არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი, და დივიდენდები, სრულად არის გაქვითული.



(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

## 2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის პარტნიორებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი საწარმოს კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი საწარმოს აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს;
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას;
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს;
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას;
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე.

## 3. შეფასებების და დაშვებების გამოყენება

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

რისკებსა და გაურკვევლობებზე ჯგუფის დაქვემდებარების შესახებ სხვა ინფორმაცია მოიცავს საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს, რომლებიც მე-16 შენიშვნაშია განხილული.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

ადმინისტრაციული მომსახურებებიდან შემოსავლის აღიარების ვადები

ჯგუფი ადმინისტრაციულ მომსახურებებს გასწევს, ე.ი. იღებს შემოსავლებს მისი მომხმარებლებისთვის სალიცენზიო და შესაბამისი სარეგისტრაციო, ადმინისტრაციული და საკონსულტაციო მომსახურებებიდან. ფასს (IFRS) 15 გამოიყენება იმის განსაზღვრად, ლიცენცია არის თუ არა ერთგვაროვანი და არის თუ არ შესრულებული შესასრულებელი მოვალეობა, კონკრეტულ დროში ან დროთა განმავლობაში. ხელმძღვანელობამ შეაფასა ლიცენზიის გაცემის დაპირების ხასიათი; ეს დაპირება შესრულებულია თუ არა დროთა განმავლობაში ან კონკრეტულ დროში. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ჯგუფი გადასცემს უფლებას საწარმოს საქართველოს ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიულ ზონაში დარეგისტრირებასა და ფუნქციონირებაზე და შესაბამისად შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებებიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც ჯგუფს აღარ ექნება დამატებითი ვალდებულება განახორციელოს ისეთი დამატებითი საქმიანობები, რომლებსაც გავლენა ექნებათ გადაცემულ ლიცენზიაზე.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა
- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა
- დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენი ვალდებულებას ჯგუფი „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

(i) გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, 2-წლიანი იჯარის ვადის განმავლობაში.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

(ii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც თავისი საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების შეფასება ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში სხვა საოპერაციო ხარჯის ფარგლებში. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წელი</u>
ინფრასტრუქტურული აქტივები	20
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	10
კომპიუტერები, საოფისე აღჭურვილობა და ავეჯი და მოწყობილობები	<u>5</u>

ამა თუ იმ ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების ან ჩამოწერის დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში, იმ პერიოდში რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება წარმოადგენს ქონებას, რომლის ფლობაც ხდება საიჯარო შემოსავლის მიღების, კაპიტალის ღირებულების ზრდის ან ორივეს მიზნით, მაგრამ არა გასაყიდად ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობის პროცესში, წარმოებაში გამოყენების ან საქონლის მიწოდების ან მომსახურების გაწევის ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის.

საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. საწყობის ამორტიზაცია, რომელიც საინვესტიციო ქონებაშია შესული, დაირიცხება მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების 20-წლიან ვადაზე.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საინვესტიციო ქონების შექმნას. საკუთარი ძალებით შექმნილი საინვესტიციო ქონების ღირებულება მოიცავს მასალების და შრომით პირდაპირ ხარჯს, ასევე ნებისმიერ სხვა ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საინვესტიციო ქონების დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას და კაპიტალიზებულ ნასესხებ სახსრებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

არაფულადი აქტივის ან აქტივების, ან ფულადი და არაფულადი აქტივების ჯგუფის სანაცვლოდ შეძენილი საინვესტიციო ქონების თვითღირებულება მოიცავს მიღებული ან დათმობილი აქტივის სამართლიან ღირებულებას. თუ მიღებული ან გაცემული აქტივის სამართლიანი ღირებულება სარწმუნოდ შეიძლება შეფასდეს, დათმობილი აქტივის სამართლიანი ღირებულება გამოიყენება თვითღირებულების შესაფასებლად, თუ მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება მეტად გარკვევით იქნება განსაზღვრული.

საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც დაანგარიშდება როგორც სხვაობა გაყიდვიდან მიღებულ წმინდა ამონაგებსა და ერთეულის საბალანსო ღირებულებას შორის) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

როდესაც ქონებით სარგებლობა ისეთი ფორმით იცვლება, რომ ის რეკლასიფიცირდება ძირითად საშუალებად ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებად, გადასვლა მოქმედებს ამგვარი ქონების საბალანსო ღირებულებაზე რეკლასიფიკაციის თარიღში.

მიწით სარგებლობის უფლება

მიწით სარგებლობის უფლების აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამორტიზაცია დაანგარიშდება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, თვითღირებულების უფლების 99-წლიანი უფლების ვადაზე გადანაწილების გზით, რომელიც შესულია მოგება-ზარალის ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

##### სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს.

##### ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში

ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში ფინანსური მდგომარეობის განცალკევებულ ანგარიშგება თვითღირებულებით აღირიცხება, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. კომპანია აფასებს შვილობილ კომპანიაში ინვესტირების ანაზღაურებადობას, გაუფასურების ინდიკატორების არსებობის შემთხვევაში. გაუფასურების ინდიკატორები შესაძლოა მოიცავდეს კლებას შემოსავლებში, ამონაგებში ან ფულად ნაკადებში, ან არსებითად უარყოფით ცვლილებებს იმ ქვეყნის ისეთ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ ვითარებაში, რომელშიც კომპანია ფუნქციონირებს, რომლებიც შესაძლოა იმაზე მიუთითებს, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება არაანაზღაურებადია. თუ ფაქტები და ვითარებები შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურებაზე მიუთითებს, მოსალოდნელი მომავალი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც შესაბამის ინვესტიციას უკავშირდება, შედარდება მათ საბალანსო ღირებულებას, იმის განსაზღვრად საჭიროა თუ არა ანაზღაურებადი ღირებულების ჩამოწერა.

##### ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში და მოკლევადიან ანაზღაურებად მარაგებს მაქსიმუმ სამი თვის ვადით, რომლებსაც აქვს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი.

##### ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

##### (i) ფინანსური აქტივები

###### თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნეს-მოდელებზე, რომლითაც მათ მართავს. იმ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გამოკლებით, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით განსაზღვრული გარიგების ფასით. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში „შემოსავლის აღიარება“ ქვემოთ.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

##### (i) ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)
- სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები)
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე
- მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალური კატეგორიაა.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება. ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მე-8 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

#### (ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, კრედიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხების და კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, მას აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს კრედიტორულ დავალიანებას.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან ცვლილება აღიარდება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

#### (iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ერთმანეთთან გაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და არ არსებობს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვის განზრახვა, რათა ერთდროულად მოხდეს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

##### გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

კომპანიის შვილობილი კომპანია რეგისტრირებულია საქართველოს თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში და არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

##### ამონაგების აღიარება

შემოსავალი განისაზღვრება მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ანაზღაურების საფუძველზე და არ მოიცავს მესამე მხარეთა სახელით მოკრებილ თანხებს. ჯგუფის შემოსავალს მაშინ აღიარებს, როდესაც პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს მომხმარებელს გადასცემს.

მრავალელებმენტიანი გარიგებებისთვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ჯგუფი განცალკევებით აღრიცხავს ინდივიდუალურ მომსახურებებს, თუ ისინი განცალკევებულია. ანაზღაურება გადანაწილდება სხვადასხვა მომსახურებაზე მათი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასები განისაზღვრება იმ პრაის-ლისტის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც ჯგუფი ყიდის მისი ოპერაციების დამუშავების და ტექნიკური მომსახურებებს.

შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

##### შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებიდან

შემოსავალი სალიცენზიო და დაკავშირებული სარეგისტრაციო, ადმინისტრაციული და საკონსულტაციო მომსახურებებიდან აღიარდება მომსახურების გაწევის მომენტში. ამ შემოსავლის აღიარება ხდება შესასრულებელი მოვალეობის შესრულებისთანავე, შესაბამისი საბაზისო ოპერაციების იმ მომენტში, როდესაც სრულდება საბაზისო ოპერაცია.

##### სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს მომხმარებელს გადასცემს.



(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

##### საიჯარო შემოსავალი

საიჯარო შემოსავალი აღიარდება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით საიჯარო ვადის განმავლობაში. შემდგომი პერიოდების საიჯარო ქირის მიღების შემდეგ, შესაბამისი შემოსავლის თანხა გადავადდება და აღიარდება შემდგომ პერიოდში. აუღიარებელი შემოსავალი კლასიფიცირდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების ფარგლებში მიღებული ავანსების სახით.

ყველაზე ნაკლები ოდენობის საიჯარო შემოსავალი, რომელიც შესულია მიწის საწყობებიდან, მიწის ნაკვეთებიდან, ინფრასტრუქტურული აქტივებიდან და აღჭურვილობებიდან საიჯარო შემოსავალში.

##### საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სავარაუდო შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

##### უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ჯგუფის სამუშაო ვალუტა ლარია. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გამოცხადებული და ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალის ნაწილში.

სხვაობა უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის მიერ ოპერაციის თარიღში დადგენილ გაცვლით კურსს შორის შესულია წმინდა საკურსო ზარალში განსაზღვრულ მოგებაში ან ზარალში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 2.2766 და 2.8677 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

##### არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რაც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

#### 4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღრიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც ჯგუფს ნაადრევად არ მიუღია. ქვემოთ მოცემულია სტანდარტები, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მნიშვნელოვან გავლენას ექნებათ ჯგუფზე:

- ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“
- ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „საქმიანობის განსაზღვრა“
- ცვლილებები ბასს (IAS) 1-სა და ბასს (IAS) 8-ში: „ტერმინის „არსებითი“ განმარტება“

#### 5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტის მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

ფასს (IFRS) 16 - იჯარა

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს (IAS) 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს (IFRS) 16-ს გავლენა არ ჰქონია ისეთ იჯარებზე, რომელშიც ჯგუფი ან კომპანია მეიჯარეა.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 - იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფმა და კომპანიამ მიიღეს ფასს (IFRS) 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ჯგუფმა და კომპანიამ მიიღეს გარდამავალი პრაქტიკული გამოცდილების გამოყენების გადაწყვეტილება, რათა განმეორებით არ შეეფასებინათ ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას 2019 წლის 1 იანვარს. ამის ნაცვლად ჯგუფმა და კომპანიამ სტანდარტი გამოიყენეს მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს (IAS) 17 და ფასიკ (IFRIC) 4-ის გამოყენებით.

ჯგუფმა და კომპანიამ ასევე გადაწყვიტეს გამოეყენებინათ აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და კომპანიას ჰქონდათ დაბალფასიანი აქტივების იჯარა და საოფისე შენობის იჯარა თავდაპირველი 12-თვიანი საიჯარო ვადით და ამგვარად 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფასს (IFRS) 16-ის (იჯარა) მიღების ეფექტი არ აღიარებულა.

2019 წელს კომპანიამ გააფორმა ახალი საოფისე შენობის იჯარის ხელშეკრულება 2-წლიანი საიჯარო ვადით. შესაბამისად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა და კომპანიამ აღიარეს გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი 196 ლარის და საიჯარო ვალდებულებები 202 ლარის ოდენობით. ჯგუფმა და კომპანიამ ეს თანხები განცალკევებით აღიარეს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ანგარიშგებებში. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოგება ზარალის და ფულადი ნაკადების (ზრდა/(კლება)) გავლენა იყო შემდეგი:

	2020
იჯარა	(46)
ცვეთა და ამორტიზაცია	40
საპროცენტო ხარჯი	4
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(4)
მოგება პერიოდის განმავლობაში	(6)
	<hr/>
	2020
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	34
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(34)

სხვა და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2020 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ჯგუფის და კომპანიის კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

- ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვეველობა“
- ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში: „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“
- ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში: „გემის შეცვლა, შეკვება ან საბოლოო ანგარიშსწორება“
- ცვლილებები ბასს (IAS) 28-ში: „გრძელვადიანი ინტერესები მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში“
- წლიური გაუმჯობესება 2015-2017 წლების ციკლი
  - ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“
  - ფასს (IFRS) 11 „ერთობლივი გარიგებები“
  - ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“
  - ბასს (IAS) 23 „ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები“

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

6. იჯარა

2019 წელს კომპანიამ გააფორმაახალი საოფისე შენობის იჯარის ხელშეკრულება 2-წლიანი საიჯარო ვადით. კომპანიის ვალდებულებების მის იჯარასთან დაკავშირებით უზრუნველყოფილია მეიჯარის უფლებით უფლებრივად დატვირთულ აქტივებზე.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

ჯგუფს გაფორმებული აქვს საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულება თავის სასაწყობო მეურნეობაზე და მიწის ნაკვეთებზე. ამ იჯარებს აქვთ 25-წლამდე ვადა. იჯარები უმეტესად შეიცავს პირობას იჯარის გადასახადის ყოველწლიურად გადახედვის და გაზრდის შესახებ საბაზრო პირობების შესაბამისად.

7. ძირითადი საშუალებები, საინვესტიციო ქონება და მიწით სარგებლობის უფლება

ქვემოთ მოცემულია მოძრაობა ჯგუფის ძირითად აქტივებში, საინვესტიციო ქონებასა და მიწით სარგებლობის უფლებაში:

	ინფრასტრუქტურული აქტივები	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	კომპიუტერები, საოფისე აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	სულ ძირითადი საშუალებები	საინვესტიციო ქონება	მიწით სარგებლობის უფლება
<b>თვითღირებულება</b>						
2017 წლის						
31 დეკემბერი	8,981	3,812	1,166	13,959	3,668	19,712
შესყიდვები	70	13	18	101	-	-
გასვლები	-	-	-	-	-	-
2019 წლის						
31 დეკემბერი	9,051	3,825	1,184	14,060	3,668	19,712
შესყიდვები	31	-	147	178	-	-
2020 წლის						
31 დეკემბერი	9,082	3,825	1,331	14,238	2,271	19,712
<b>დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება</b>						
2018 წლის						
31 დეკემბერი	3,856	2,843	1,018	7,717	1,214	19,687
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	392	368	58	818	183	-
გასვლები	-	-	-	-	-	-
2019 წლის						
31 დეკემბერი	4,248	3,211	1,076	8,535	1,214	19,687
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	474	351	58	883	183	-
2020 წლის						
31 დეკემბერი	4,722	3,562	1,134	8,535	1,397	19,687
<b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>						
2018 წლის						
31 დეკემბერი	5,125	969	148	6,242	2,454	25
2019 წლის						
31 დეკემბერი	4,803	614	108	5,525	2,271	25
2020 წლის						
31 დეკემბერი	4,360	263	197	4,820	2,088	25

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

ქვემოთ მოცემულია მოძრაობა კომპანიის ძირითად აქტივებში, საინვესტიციო ქონებასა და მიწით სარგებლობის უფლებაში:

	ინფრასტრუქტურული აქტივები	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	კომპიუტერები, საოფისე აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	სულ ძირითადი საშუალებები	საინვესტიციო ქონება	მიწით სარგებლობის უფლება
<b>თვითღირებულება</b>						
2018 წლის						
31 დეკემბერი	7,318	3,277	1,157	11,752	3,668	19,712
შესყიდვები	-	13	17	30	-	-
გასვლები	-	-	-	-	-	-
2019 წლის						
31 დეკემბერი	7,318	3,290	1,174	11,782	3,668	19,712
შესყიდვები	6	-	147	-	-	-
2020 წლის						
31 დეკემბერი	7,324	3,290	1,321	11,935	2,271	19,712
<b>დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება</b>						
2018 წლის						
31 დეკემბერი	2,818	2,491	1,010	5,738	1,214	19,687
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	301	314	54	671	183	-
გასვლები	-	-	-	(90)	-	-
2019 წლის						
31 დეკემბერი	3,119	2,805	1,064	6,319	1,397	19,687
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	308	297	56	669	183	-
2020 წლის						
31 დეკემბერი	3,427	3,102	1,120	7,649	1,214	19,687
<b>წმინდა საბალანსო ღირებულება</b>						
2018 წლის						
31 დეკემბერი	4,500	786	147	6,059	2,454	25
2019 წლის						
31 დეკემბერი	4,199	485	110	5,433	2,271	25
2020 წლის						
31 დეკემბერი	3,897	188	201	4,286	2,088	25

**საინვესტიციო ქონება**

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება მოიცავს ფოთის თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში განთავსებულ საწყობებს და მათი ღირებულება აღრიცხულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. დამხმარე კონსტრუქციები, გარდა საწყობებისა, შესულია ძირითად საშუალებებში შეყვანილ ინფრასტრუქტურულ აქტივებში. ჯგუფს კონკრეტული შეზღუდვები აქვს მის საინვესტიციო ქონების რეალიზაციასთან დაკავშირებით, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს აქვს უფლება მისი საინვესტიციო ქონება მიყიდოს მხოლოდ იმ კომპანიას/კომპანიებს, რომლებიც რეგისტრირებული არიან თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში. ჯგუფი დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს იყენებს შესაბამისი ქონების სამართლიანი ღირებულების გამოსავლენად. 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება მის სამართლიან ღირებულებას არის მიახლოებული.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

8. დებიტორული დავალიანება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებამ 284 ლარი შეადგინა, რაც გონივრულ ფარგლებში მიახლოებული იყო მათ სამართლიან ღირებულებასთან და სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გაუფასურება არ აღრიცხულა. 2019 წელს ჯგუფმა აღიარა გაუფასურების რეზერვი 387 ლარის ოდენობით. დებიტორული დავალიანების დაფარვის პერიოდი 5-დან 30 კალენდარულ დღეს შეადგენს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკი არ იყო მატერიალური, სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გაუფასურება არ აღრიცხულა.

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ჯგუფის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები უმეტესად მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში. ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია იმ ბანკის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

10. კაპიტალი

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 38,676 ლარს. 2020 და 2019 წლებში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

11. კრედიტორული დავალიანება

ჯგუფის კრედიტორული დავალიანება მოიცავს შემდეგს:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
მომსახურებისთვის კრედიტორულ დავალიანებებს	441	498
გადასახდელი საოპერაციო გადასახადი	-	58
კრედიტორული დავალიანება, სულ	<u>441</u>	<u>556</u>

კომპანიის კრედიტორული დავალიანება მოიცავს შემდეგს:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
მომსახურებისთვის კრედიტორულ დავალიანებებს	521	498
გადასახდელი საოპერაციო გადასახადი	-	58
კრედიტორული დავალიანება, სულ	<u>521</u>	<u>556</u>

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ზემოთ წარმოდგენილი საბალანსო ღირებულებები გონივრულ ფარგლებში მათ სამართლიან ღირებულებებს არის მიახლოებული.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

12. ფასს (IFRS) 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“

ჯგუფი ადმინისტრაციულ მომსახურებებს უწევს მომხმარებლებს, რაც მოიცავს შესაბამისი ლიცენზი(ებ)ის გაცემას და რეგისტრაციას, ასევე ადმინისტრაციულ და საკონსულტაციო მომსახურებებს საქართველოს თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში. ჯგუფის შეფასებით, ეს მომსახურებები დაკმაყოფილებულია კონკრეტულ მომენტში (დაწვრილებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-3 შენიშვნა).

ჯგუფის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან იყო შემდეგი:

	<u>2020</u>	–	<u>2019</u>
შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებიდან	2,667		1,641
სხვა შემოსავალი	<u>119</u>	–	<u>498</u>
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	2,786		2,139

კომპანიის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან იყო შემდეგი:

	<u>2020</u>	–	<u>2019</u>
შემოსავალი ადმინისტრაციული მომსახურებიდან	2,276		1,641
სხვა შემოსავალი	<u>92</u>	–	<u>238</u>
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	2,368		1,879

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

ჯგუფი იყენებს ფასს (IFRS) 15.121-ით გათვალისწინებულ პრაქტიკულ მეთოდს და არ წარადგენს განმარტებით შენიშვნებს შესასრულებელ ვალდებულებებზე განაწილებული ოპერაციის ღირებულების დაუკმაყოფილებელ აგრეგირებულ ოდენობას, რადგან ჯგუფს აქვს უფლება მომხმარებლისგან მიიღოს იმ ოდენობის ანაზღაურება, რომელიც პირდაპირ შეესაბამება ჯგუფის მიერ კონკრეტული თარიღისთვის შესრულებული ვალდებულებების ღირებულებას მომხმარებლისთვის.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

13. სხვა საოპერაციო ხარჯები

ჯგუფის სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავდა:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
პროფესიული მომსახურება	886	247
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების რეზერვის დარიცხვა	387	-
სამივლინებო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	319	146
დაცვა-უსაფრთხოება	156	177
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	47	28
ბანკის საკომისიო	41	77
საწვავი	33	20
კომუნიკაციები	16	19
სხვა საოპერაციო ხარჯები	<u>345</u>	<u>168</u>
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯი	<u><u>2,230</u></u>	<u><u>882</u></u>

კომპანიის სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავდა:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
პროფესიული მომსახურება	886	247
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების რეზერვის დარიცხვა	187	-
სამივლინებო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	319	146
დაცვა-უსაფრთხოება	156	177
ბანკის საკომისიო	41	77
კომუნიკაციები	33	20
საწვავი	30	26
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	16	19
სხვა საოპერაციო ხარჯები	<u>284</u>	<u>96</u>
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯი	<u><u>1,952</u></u>	<u><u>808</u></u>

14. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

2020 წელს, ჯგუფის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა (ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის ჩათვლით) 29 შეადგინა (2019 წ.: 25 თანამშრომელი). ჯგუფის ხელფასების და თანამშრომელთა სხვა სარგებლის ხარჯი მოიცავდა:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ხელფასები და შესაბამისი გადახდები	1,281	934
სხვა სარგებელი	<u>47</u>	<u>88</u>
სულ ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	<u><u>1,328</u></u>	<u><u>1,022</u></u>

2020 წელს, კომპანიის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა (ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის ჩათვლით) 21 შეადგინა (2019 წ.: 20 თანამშრომელი). კომპანიის ხელფასების და თანამშრომელთა სხვა სარგებლის ხარჯი მოიცავდა:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ხელფასები და შესაბამისი გადახდები	1,186	869
სხვა სარგებელი	<u>47</u>	<u>89</u>
სულ ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	<u><u>1,233</u></u>	<u><u>958</u></u>

15. ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ აღიარა 6,634 და 1,180 ლარის ოდენობით (შესაბამისად) ინვესტიცია 100%-იან საკუთრებაში მყოფ შვილობილ კომპანიაში - შპს „Poti FIZ Utilities Management FZC“.



(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

## 16. ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი რისკი

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკებს.

### 16.1 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა მომხმარებლებმა, კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მქონე სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები, გარდა შემდეგისა:

- ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში:  
2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს 9.602 და 3,914 ლარი (შესაბამისად) განთავსებული ჰქონდა მესამე პირ ბანკში, რომელსაც „Moody's“-ისგან „B1/NP“ (FC) და „Ba3/NP“ (LC), ხოლო „Fitch Ratings“ სარეიტინგო სააგენტოსგან „BB-/B“ რეიტინგები აქვს მინიჭებული.
- სავაჭრო მოთხოვნები (საკრედიტო რისკის შესახებ ინფორმაცია იხილეთ მე-8 შენიშვნაში)

### 16.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ ან სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ყველა თავისი ფინანსური ვალდებულების დროულად დაფარვა. ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკი ფასდება და კონტროლდება ხელმძღვანელობის მიერ.

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულების ვადა შეადგენს სამ თვეს, ხოლო სახელშეკრულებო არადისკონტური დაფარვის ვალდებულებები მათ საბალანსო ღირებულებას უტოლდება.

### 16.3 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების რისკი საბაზრო ფაქტორების, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთებისა და უცხოური ვალუტის კურსების მერყეობის შედეგად. ჯგუფი არ გასწევს მნიშვნელოვან საბაზრო რისკს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებთან მიმართებაში.

## 17. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ხელმძღვანელობა ყურადღებით ადევნებს თვალს COVID-19-თან დაკავშირებულ ვითარებას საქართველოში და შესაბამისად მართავს ლიკვიდურობას და სხვა საქმიანობებს. ეს საკითხები დამატებით განხილულია პარაგრაფში „ფუნქციონირებადი საწარმო“ მე-2 შენიშვნაში.